

Toimintalinja 1: Kestävän kasvun Satakunta

Päätavoitteena on Satakunnan elinvoiman ja uudistumisen edistäminen, kasvualojen ja osaamiskeskittymien vahvistaminen, elinkeinoelämän menestys. Maakunnan osaamiskeskittymien elinvoiman ja kasvun turvaamiseksi on tärkeää kehittää toimintaympäristöä kestävästi, vihreän siirtymän tavoitteet ja digitalisaation mahdollisuudet huomioiden.

Maakunnan osaamiskeskittymien elinvoiman ja kasvun turvaamiseksi on tärkeää kehittää toimintaympäristöä kestävästi, vihreän siirtymän tavoitteet ja digitalisaation mahdollisuudet huomioiden. Kasvun vahvistamisessa keskeisiä ovat julkisten toimijoiden toimet maankäytön, asumisen, liikenteen ja koulutuksen sekä yleisen infrastruktuurin osalta.

Vienti- ja kasvuyrityksille on merkittävää koulutus- ja innovaatioympäristöjen ja kumppanuuksien kehittäminen. Satakunnassa vahvistetaan kehittämistoimijoiden, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan maakunnallista sekä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä, mikä mahdollistaa esim. uusien teknologioiden pilotoinnin. Tuotteiden ja palveluiden jalostusarvoa sekä tuottavuutta kasvatetaan ja luodaan edellytykset uusille markkina-avauksille ja sitä kautta tunnistetaan Satakunnan mahdollisuudet myös kansainväliselle kasvulle.

Strategiset kumppanuudet ja verkostot edistävät maakunnan osaamista ja erikoistumista. Uusiutuvan vastuullisen elinkeinotoiminnan arverkot luovat työtä ja houkuttelevat maakuntaan osajia, toimijoita sekä investointeja. Huolehditaan yritysten toimintaympäristöjen säilyttämisestä ja kehittämisestä ja riittävien uusien toimintaympäristöjen muodostamisesta. Turvataan ja ylläpidetään Satakunnan elinkeinoelämälle tarpeellinen infrastruktuuri, mm. satamat ja väylät.

Edistää aluekehittämispäätöksen kestävä ja elinvoimaiset alueet painopisteitä

- Uudistuva elinkeinoelämä ja TKI-toiminnan vauhdittaminen sekä osaaminen ja sivistys aluekehittämisen voimavarana.
- Ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen,
- Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet,

Edistää hallitusohjelman osallistava ja osaava Suomi strategisia kokonaisuuksia

- Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi
- Elinvoimainen Suomi
- Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi
- Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi
- Suomi kokoaan suurempi maailmalla
- Oikeudenmukainen, yhdenmukainen ja mukaan ottava Suomi

Älykäs Satakunta

Tavoitteena on maakunnan kasvualojen sekä innovaatioympäristöjen vahvistaminen ja uudistaminen ilmasto- ja kestäväen kasvun tavoitteet huomioivalla tavalla.

Tavoitteena on maakunnan kasvualojen sekä innovaatioympäristöjen vahvistaminen ja uudistaminen ilmasto- ja kestäväen kasvun tavoitteet huomioivalla tavalla. Älykkäällä erikoistumisella on keskeinen rooli maakunnan elinvoiman, kasvun ja innovaatiotoiminnan vahvistamisessa.

Älykäs erikoistuminen tarkoittaa maakunnan vahvuuksien edistämistä elinvoiman vahvistamiseksi. Älykkäässä erikoistumisessa keskitytään siihen, mikä luo alueelle parhaan kilpailupotentiaalin. Satakunnan älykäs erikoistuminen vahvistaa maakunnan **automaatioon ja robotiikkaan** erikoistunutta klusteria, jonka Robocoast-verkostossa on mukana robotiikan, automaation, esineiden internetin ja tekoälyn parissa toimivia yrityksiä sekä myös koulutus-, tutkimus- ja kehitysorganisaatioita. Tavoitteena on kehittää toimintaympäristöä, jossa rakenteet, osaaminen ja kehitysympäristöt tukevat Satakunnan elinkeinoelämän, julkisen sektorin ja robotiikkaklusterin synergian vahvistumista. Tavoitteena edistää automaatio- ja robotiikkaklusterin ja innovatiivisten yritysten kasvumahdollisuuksia. Kehitetään kansainvälisiä liiketoiminta- ja tuotekehitysverkostoja sekä robotiikasta innostunutta ja tiivistä yhteistyötä tekevää kehittäjäyhteisöä. Satakunnassa on kansanvälisesti merkittävä **teknologiametallien tuotannon ja jatkojalostuksen ekosysteemi**, joka kasvaa digitalisaation ja vihreään kasvuun liittyvän sähköistymisen luoman metallien kysynnän ja kiertotalouden kautta. Kasvun vauhdittamiseksi tarvitaan syvempää yhteistyötä digitalisaation hyödyntämisessä sekä sähköistymisen luoman kasvun mahdollisuuksien ymmärtämisessä. Satakunnassa on monipuolinen **energiatuotannon keskittymä**, jossa tuotetaan sähköä noin kolminkertaisesti maakunnan kulutukseen nähden. Monipuolinen energiatarjonta ja -osaaminen antavat maakunnan energiaintensiiviselle teollisuudelle vahvaa kilpailullista etua. Perusenergiatuotannon ohella Satakunnassa panostetaan myös monipuoliseen uusiutuvien energiamuotojen käyttöön. Energiateknologian mahdollisuudet luovat uusia innovaatioita ja liiketoimintamahdollisuuksia esim. tuulivoiman, aurinkoenergian, kaasu-, vety- ja metaanitalouden, vesivoiman hyödyntämiseen sekä ydinvoima-alalle. Tavoitteena ovat uusiutuvien energiamuotojen kokonaisratkaisut.

Satakunnan **elintarvikeklusterin** vahvuus on sen monipuolisuus. Satakuntaan sijoittuu useita alan valtakunnallisia kärkiyrityksiä ja maakunnassa on myös pitkät perineet sopimustuotannosta, jolla turvataan tuotannon taloudellinen, ekologinen ja eettinen kestävyys. Satakunnan ruoantuotanto on oleellinen osa myös kansallista huoltovarmuutta. Kehitetään toimintamalleja ja menetelmiä ruokaketjun ja elintarvikeklusterin vahvistamiseen. Älykäs erikoistuminen vahvistaa Satakunnan **biotalous arvokeittäjä**. Metsäbiotalous ekosysteemit mahdollistavat uusia ratkaisuja. Biotalous uusissa arvoketjuissa syntyy liiketoiminnan mahdollisuuksia erityisesti pk-yrityksille (esim. ekosysteempipalvelut, luontomatkailu). Uusia mahdollisuuksia on myös puurakentamisessa. Tavoitteena on hyödyntää kiertotalouden ja puhtaiden ratkaisujen kasvavia mahdollisuuksia Satakunnassa. **Edistetään kiertotaloutta** vahvistamalla toimijoiden yhteistyötä ja sitoutumista sekä osaamista. Kiertotalouden edistämiseksi kehitetään älykkäitä logistiikka- ja liikkumisratkaisuja mm. digitalisaatiota hyödyntäen sekä otetaan käyttöön uusia toimintatapoja ja teknologioita. **Satakunnan sinisen talouden kasvun** mahdollisuudet kytkeytyvät meriklusterin ja meriteknologian sekä laajemmin veteen liittyvään tutkimus-kehittämisen ja innovaatiotoimintaan. Tavoitteena on edistää merialuesuunnittelun tavoitteiden toteutumista sekä uusien teknologioiden, digitalisaation ja robotiikan käyttöönottoa ja pilotointia meriklusterissa. Keskeistä on huolehtia vesistöjen kestävästä käytöstä

sekä pohjavesivarjoista. **Satakunnan elämystalouden** vahvuutena ovat matkailupalvelut ja tapahtumat sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävät taide- ja kulttuuripalvelut. **Satakunnan hyvinvointitalouden** vahvistamisessa keskeistä on huolehtia palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta, monipuolisista koulutuspalveluista sekä rakennetusta ja monimuotoisesta luonnonympäristöstä. Satakunnan älykästä erikoistuminen edistää myös maakunnan **turvallisuuden ja varautumisen** toimintaympäristöä.

Kehittämislinjaukset		
<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden, kehittämistoimijoiden sekä elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) maakunnallista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Edistetään uusien teknologioiden, digitalisaation ja robotiikan käyttöönottoa ja pilotointia Edistetään elinkeinoelämän tarpeista lähtevien innovatiivisten ja älykkäiden ratkaisujen, toimintamallien sekä kokeilu- ja pilotointiympäristöjen sekä tutkimusinfrastruktuurin kehittämistä Vahvistetaan Satakunnan elinkeinoelämän uudistumiskyvyn tekijöitä. Kehitetään uusia teknologisia ratkaisuja ja innovaatioita esim. tekoälyyn, logistiikkaan ja resurssitehokkuuteen liittyen. Edistetään datatalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä. Kehitetään kansainvälisiä liiketoiminta- ja tuotekehitysverkostoja. Edistetään toimijoiden, muun muassa yritysten, rahoittajien, kehittämisorganisaatioiden ja korkeakoulujen yhteistyötä. innovaatiojärjestelmien vahvistamista Edistetään uusiutuvien energiatuotantomuotojen kehittämistä. Turvataan toimintavarma ja häiriötön energian saanti ja riittävät yhteysverkosto. 		
Keskeisiä vaikutuksia	Seurantamittarit	Rahoituslähteitä
<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>
<p>Keskeiset strategiset kumppanuudet: <i>täydentyy</i> Maakunnan kasvualojen vastuullinen uudistuminen vahvistaa älykästä erikoistumista ja luo mahdollisuuksia kasvuun.</p>		

Kehittämisteema TL1.2

Osaava Satakunta

Tavoitteena on, että maakunnan uudistuvat ja innovatiiviset osaamiskeskittymät ja alueen tutkimus- ja koulutusorganisaatiot toteuttavat kansallisesti ja kansainvälisesti vaikuttavaa innovaatiotoimintaa yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksella ja tieteellä luodaan yhteiskuntaa vahvistavaa ja uudistavaa sivistysperustaa. Työn murros edellyttää tarvetta osaamisen päivittämiseen ja jatkuvaan oppimiseen kohtaannon parantamiseksi.

Koulutus- ja tutkimusorganisaatiot luovat uusia toimintatapoja ja uudistavat osaamista ja elinkeinorakennetta valtakunnallisesti ja alueellisesti tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa. Koulutus-, tutkimus ja kehittämisorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän ennakointi- ja innovaatiotoiminnan maakunnallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen edistää maakunnan innovaatiotoimintaa. Aineettoman arvonluonnin osaamisen edistäminen ja sosiaaliset innovaatiot sisältyvät Satakunnan vahvuuksiin ja voimavaroihin perustuvien osaamiskeskittymien vahvistamiseen osana maakunnan älykästä erikoistumista. Osaamisen vahvistaminen luo edellytyksiä alueelliselle, kansalliselle ja kansainväliselle kasvulle. Koulutus ja monimuotoiset mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen sekä jatkuvaan oppimiseen varmistavat osaavan työvoiman saatavuuden. Koulutusmahdollisuudet houkuttavat nuoria jäämään maakuntaan ja ylläpitävät maakunnan inhimillistä pääomaa ja uusiutumiskyvykkyyttä. Osaamisen vahvistamisessa merkityksellistä on vahvistaa koulutusjärjestelmän osalta myös kumppanuuksia yhteiskunnan eri toimijoiden kesken. Kumppanuudet vahvistavat myös kasvu- ja muutosalojen, uusien kyvykkyyksien ja muuttuvien osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakoitua. Sivistys luo osaltaan edellytykset myös osallisuudelle, työllisyydelle ja kestäväälle kasvulle.

Teknologinen kehitys muuttaa osaamistarpeita. Digitalisaation, automaation ja robotiikan kiihdyttämän työelämän rakennemuutoksen vuoksi työmarkkinoilta poistuu tehtäviä, mutta pitkällä aikavälillä tilalle syntyy uusia, usein osaamisvaatimuksiltaan vaativampia tehtäviä.

Kehittämislinjaukset		
<ul style="list-style-type: none">Osaavan työvoiman saatavuudesta huolehditaan ennakoiden työelämän murros- ja muutospaineet.Luodaan ennakoivat yhteydet koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän välille siten, että opiskelijat kytkeytyvät aloille, joilla on työvoimatarvetta.Varmistetaan vetovoimainen koulutuspolku korkeakouluopintoihin asti.Varmistetaan joustava koulutustarjonta huomioiden niin nuorten koulutus kuin yritysten tarpeisiin nopeasti vastaava aikuisten monimuotoinen täydennys- ja uudelleen kouluttautuminen.Toteutetaan koulutuksia uusilla muodoilla ja toteuttamistavoilla.Vahvistetaan Satakunnan älykkään erikoistumisen osaamisalueita sekä innovaatioiden ja uusien ratkaisujen kehittämistäVahvistetaan ilmastonmuutoksen hillintään ja varautumiseen liittyvää osaamista.		
Keskeisiä vaikutuksia	Seurantamittarit	Rahoituslähteitä
<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>
Keskeiset strategiset kumppanuudet: <i>täydentyy</i> Vahvistaa maakunnan älykästä erikoistumista.		

Kehittämisteema TL1.3

Yrittäjyyden ja työllisyyden Satakunta

Tavoitteena on yrittäjyyden vahvistaminen, yritysten liiketoimintaympäristöjen kehittäminen sekä verkostoituminen myös kansainvälisesti maakunnan elinvoiman ja kasvun edistämiseksi. Tavoitteena on ulkopuolisuuden ehkäisy ja kaiken työvoimapotentialin käyttöönotto.

Yrittäjyyden ja pk-yritysten rooli maakunnan elinvoiman ja kasvun vahvistamisessa on keskeinen. Satakunnassa tavoitteena on lisätä kiinnostusta yrittäjyyteen yrittäjyyskasvatuksen sekä kattavien ja laadukkaiden neuvonta- ja tukipalvelujen avulla. Kattavat ja laadukkaat maakunnalliset ja kansalliset yrityspalvelut tukevat yrittäjänä menestymistä yrityksen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Yritysten liiketoimintaympäristöjen kehittäminen, osaamisen vahvistaminen ja verkostoituminen myös kansainvälisesti edistävät kasvun mahdollisuuksia. Yrittäjiä kannustetaan työelämän laadun ja tuottavuuden parantamiseen, tuotekehitykseen, verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen ja näiden kautta kasvuun. Aloittavia ja toimintaansa kehittäviä yrittäjiä sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia tuetaan. Kattavat ja laadukkaat maakunnalliset ja kansalliset yrityspalvelut tukevat yrittäjänä menestymistä yrityksen elinkaaren kaikissa vaiheissa. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta yrittäjyyteen yrittäjyyskasvatuksen sekä kattavien ja laadukkaiden neuvonta- ja tukipalvelujen avulla.

Opiskelijoiden kohdalla yrittäjyyskasvatuksen lisäksi tärkeitä ovat työelämävalmiuksien kehittäminen. Työelämävalmiuksien parantaminen ja työelämälähtöinen oppiminen auttavat kiinni työelämään. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville ja ulkopuolisuuden uhan alla oleville, erityisesti nuorille, kohdennetaan monipuolisia tukitoimia työelämävalmiuksien ja elämänhallintaan liittyvien asioiden varmistamiseksi. Tavoitteena on, että mahdollisimman monelle satakuntalaiselle on mahdollisuuksia maakunnan kilpailukykyä ja elinvoimaa vahvistavaan tekemiseen, yrittäjinä, opiskelijoina tai työntekijöinä. Satakunnassa on tarjolla vaihtoehtoisia ja yksilöllisiäkin polkuja ammattiin ja työhön. Oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia tapoja suorittaa ammatillinen tutkinto tai tutkinnon osia kehitetään edelleen.

Tavoitteena on löytää ratkaisuja työvoiman kohtaanto-ongelmien vähentämiseen. Työ- ja elinkeinoelämän, kolmannen sektorin sekä oppilaitosten uudenaikaiset sopimukselliset menettelyt ja koulutuskokeilut tarjoavat yksilöllisiä ratkaisuja ammattiin valmistumiseen ja työllistymiseen.

Kehittämislinjaukset

- Yritysten liiketoimintaympäristöjen kehittäminen, osaamisen vahvistaminen ja verkostoituminen myös kansainvälisesti edistävät kestävä kasvun mahdollisuuksia. Ilmastonmuutoksen hillintään ja varautumiseen liittyvät haasteet edellyttävät yrityksiltä uutta osaamista.
- Yrittäjiä kannustetaan työelämän laadun ja tuottavuuden parantamiseen, tuotekehitykseen, verkostoitumiseen ja kansainvälistymiseen ja näiden kautta kasvuun.
- Edistetään uutta liiketoimintaa, start up –yrityksiä, yritysten kasvua ja kansainvälistymistä ja digitalisaatiota.
- Edistetään kattavien ja laadukkaiden yritysneuvonta- ja tukipalvelujen kehittämistä.
- Tuetaan pk-yritysten työelämän laadun ja tuottavuuden kehittämistä, henkilöstön ja yrittäjien osaamisen nostoa sekä kasvu- ja rakennemuutosalojen räätälöidyn koulutuksen kehittämistä.
- Lisätään kiinnostusta yrittäjyyteen yrittäjyyskasvatuksen avulla ja edistetään yrittäjyyskasvatuksen kehittämistä
- Edistetään uusien ratkaisujen ja toimintamallien sekä monikanavaisten neuvonta- ja ohjauspalvelujen kehittämistä ja eri toimijoiden verkosto- ja yritysysteistyön kehittämistä.

- Tuetaan nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työmarkkinoille pääsyä edistävien palvelumallien ja verkostojen kehittämistä. Tuetaan palvelumallien kehittämistä heikossa työmarkkina-asemassa olevien syrjäytymisen ehkäisemiseksi.
- Edistetään maahanmuuttajien työelämävalmiuksia ja kotoutumista sekä kehitetään maahanmuuttajien rekrytointipalveluita.
- Tuetaan työ- ja elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja oppilaitosten yhteistyötä sekä koulutuskokeiluja.
- Tuetaan joustavaa ja reagoitukykyistä aikuis- ja täydennyskoulutusta.
- Kehitetään vaihtoehtoisia tapoja suorittaa tutkintoja. Tuetaan mm. työvaltaisia koulutusmahdollisuuksia erityisesti nuorille sekä työpajatoiminnan opinnollistamista esim. mahdollisuudella suorittaa tutkintoja ja niiden osia osana työpajatoimintaa.
- Tuetaan työelämävalmiuksien, elämänhallinnan ja työhyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä toimia.
- Edistetään koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymisen sujuvuutta.
- Edistetään työvoiman liikkuvuutta

Keskeisiä vaikutuksia	Seurantamittarit	Rahoituslähteitä
<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>	<i>täydentyy</i>

Keskeiset strategiset kumppanuudet: *täydentyy*
 Vahvistaa maakunnan älykästä erikoistumista